

Jarosław Zieliński, Sekretarz Stanu Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych i Administracji 02-591 Warszawa ul.
Stefana Batorego 5

Warszawa, 2016-07-22

KANCELARIA PREZESA RADY MINISTRÓW
KANCELARIA SEJMU

BMP-0713-5-67/2016

Odpowiedź na interpelację nr 4310

**Odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na interpelację numer 4310 Posłów
na Sejm RP Pana Tomasza Rzymkowskiego i Pana Bartosza Józwiaka w sprawie wysokości
świadczeń emerytalnych dla byłych funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa**

W załączeniu uprzejmie przesyłam odpowiedź Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na interpelację numer 4310 Posłów na Sejm RP Pana Tomasza Rzymkowskiego i Pana Bartosza Józwiaka w sprawie wysokości świadczeń emerytalnych dla byłych funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa.

Załączniki:

1. ODP NA INT NR 4310.DOCX

Dokument został podpisany, aby go zweryfikować należy użyć
oprogramowania do weryfikacji podpisu Data złożenia podpisu:

2016-08-02T12:44:16Z

Podpis elektroniczny

Pan

Marek Kuchciński

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację numer 4310 Postów na Sejm RP Pana Tomasza Rzymkowskiego i Pana Bartosza Józwiaka w sprawie *wysokości świadczeń emerytalnych dla byłych funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa* uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Służba Bezpieczeństwa została rozwiązana z dniem 30 lipca 1990 roku na mocy ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o *Urzędzie Ochrony Państwa* (t.j.: Dz. U. z 1999 r. Nr 51, poz. 526 z późn. zm. – akt archiwalny). Funkcjonariusze Służby Bezpieczeństwa zwolnieni ze służby do dnia 30 lipca 1990 roku nabywali prawo do emerytury na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 31 stycznia 1959 r. o *zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej oraz ich rodzin* (t.j.: Dz. U. z 1983 r. Nr 46, poz. 210 z późn. zm. – akt archiwalny). Zgodnie z art. 7 tej ustawy, emerytura przysługiwała funkcjonariuszowi zwolnionemu ze służby, który w dniu zwolnienia z tej służby posiadał 15 lat służby. W razie zwolnienia funkcjonariusza ze służby wskutek skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności albo wskutek wymierzenia kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby - emerytura przysługiwała, jeżeli funkcjonariusz posiadał 20 lat służby. Stosownie do art. 11 ust. 1 ustawy o *zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej oraz ich rodzin*, emerytura wynosiła 40% podstawy jej wymiaru, tj. miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkami i równowartością świadczeń w naturze o charakterze stałym oraz nagrodą roczną należnego wynagrodzenia na ostatnio zajmowanym stanowisku, za 15 lat wysługi emerytalnej i wzrastała za każdy następny rok tej wysługi o 3% podstawy wymiaru aż do osiągnięcia 100% podstawy wymiaru za 35 lat wysługi. Z kolei w myśl art. 12 ww. ustawy, emerytura funkcjonariusza zwolnionego ze służby z powodu skazania prawomocnym wyrokiem sądu na karę pozbawienia wolności albo z powodu wymierzenia kary dyscyplinarnej wydalenia ze służby lub z powodu pozbawienia stopnia na wniosek sądu honorowego - wynosiła 50% kwoty obliczonej stosownie do art. 11 ww. ustawy.

W dniu 26 maja 1994 roku weszła w życie obowiązująca obecnie ustawa z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (t.j.: Dz. U. z 2016 r., poz. 708) zwana dalej „ustawą”. Zgodnie z art. 58 ust. 1 ustawy osobom, którym w dniu wejścia w życie ustawy przysługiwały emerytury i renty na podstawie dotychczasowych przepisów (przez przepisy dotychczasowe rozumie się przepisy ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Milicji Obywatelskiej oraz ich rodzin), wysokość tych świadczeń podlegała ustaleniu na nowo z urzędu według zasad określonych w ustawie, a emerytury i renty, do których prawo ustalono na podstawie przepisów dotychczasowych, stały się emeryturami i rentami w rozumieniu ustawy. Jednocześnie zachowaniu podlegała wysługa emerytalna funkcjonariuszy zwolnionych ze służby do dnia poprzedzającego dzień wejścia w życie ustawy, którą traktowano jako okres służby przy ponownym ustalaniu wysokości emerytury na podstawie ustawy. Ponadto, dotychczasowa podstawa wymiaru świadczeń podlegała przeliczeniu na stawki uposażenia obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy.

Na mocy art. 58 ust. 2 ustawy, emerytury i renty w wysokości ustalonej zgodnie z art. 58 ust. 1 ustawy przysługiwały od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu wejścia w życie ustawy, tj. od dnia 1 czerwca 1994 roku. Natomiast zgodnie z art. 58 ust. 3 ustawy, jeżeli kwota emerytury lub renty ustalona stosownie do art. 58 ust. 1, była niższa od kwoty świadczenia przysługującego na podstawie przepisów dotychczasowych, zachowywano świadczenie w dotychczasowej wysokości do czasu, gdy jego wymiar ustalony w myśl obowiązujących przepisów przekroczył kwotę dotychczasowego świadczenia. Stosownie do art. 58 ust. 5 ustawy emerytury i renty, o których mowa w ust. 1, podlegały waloryzacji na zasadach określonych w ustawie. Ponadto w myśl art. 58 ust. 6 ustawy, jeżeli po dniu wejścia w życie ustawy został zgłoszony wniosek o doliczenie nieuwzględnionych dotychczas okresów składkowych i nieskładkowych do ustalenia wysokości emerytury zastosowanie miały przepisy art. 14 i art. 15 ust. 1 ustawy.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy emerytura dla funkcjonariusza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 roku wynosiła 40 % podstawy jej wymiaru za 15 lat służby i wzrastała o:

1. 2,6% podstawy wymiaru - za każdy dalszy rok służby (okresów równorzędnych ze służbą);
2. 2,6% podstawy wymiaru - za każdy rok okresów składkowych poprzedzających służbę, nie więcej jednak niż za trzy lata tych okresów;
3. 1,3% podstawy wymiaru - za każdy rok okresów składkowych ponad trzyletni okres składkowy, o którym mowa w pkt 2;
4. 0,7% podstawy wymiaru - za każdy rok okresów nieskładkowych poprzedzających służbę.

Ponadto, stosownie do art. 15 ust. 4 *ustawy*, emerytura podlegała podwyższeniu o 15% podstawy wymiaru w przypadku emeryta, którego inwalidztwo pozostawało w związku ze służbą, jednakże nie więcej niż do 80% podstawy wymiaru.

Natomiast na mocy art. 18 ust. 1 *ustawy*, kwota emerytury bez uwzględnienia dodatków, zasiłków i innych świadczeń przyznanych na podstawie odrębnych przepisów, nie mogła przekroczyć 75% podstawy wymiaru, a wraz z podwyższeniem emerytury, o którym mowa w art. 15 ust. 4 *ustawy*, kwota emerytury nie mogła przekroczyć 80% podstawy wymiaru.

W dniu 16 marca 2009 roku weszła w życie ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. *o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin* (Dz. U. Nr 24, poz. 145), która wprowadziła do *ustawy* art. 15b określający sposób obliczenia wysokości emerytury dla osób, które pozostawały w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 roku i pełniły służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 *ustawy* z dnia 18 października 2006 r. *o ujawnieniu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów* (t.j.: Dz. U. z 2013 r., poz. 1388 z późn. zm.). Stosownie do powołanego wyżej przepisu prawa emerytura ww. osoby wynosi:

1. 0,7% podstawy wymiaru - za każdy rok służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990;
2. 2,6% podstawy wymiaru - za każdy rok służby lub okresów równorzędnych ze służbą, z wyjątkiem służby w organach bezpieczeństwa państwa w latach 1944-1990;

i wzrastać będzie na zasadach określonych w art. 14 i art. 15 *ustawy*.

Jednocześnie stosownie do ust. 3 art. 15b *ustawy* na żądanie wnioskodawcy okresy służby w latach 1944-1990 w organach bezpieczeństwa państwa mogą być doliczone w pełnym wymiarze, tj. po 2,6% podstawy wymiaru za każdy rok tej służby, jeżeli funkcjonariusz udowodni, że przed rokiem 1990, bez wiedzy przełożonych podjął współpracę i czynnie wspierał osoby lub organizacje działające na rzecz niepodległości Państwa Polskiego. Środkiem dowodowym, na podstawie którego można potwierdzić współpracę z osobami lub organizacjami działającymi na rzecz niepodległości Państwa Polskiego, może być zarówno informacja o przebiegu służby sporządzona przez Instytut Pamięci Narodowej - Komisję Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, jak i inne dowody, a w szczególności wyrok skazujący, choćby nieprawomocny, za działalność polegającą na podjęciu bez wiedzy przełożonych czynnej współpracy z osobami lub organizacjami działającymi na rzecz niepodległości Państwa Polskiego.

Postępowanie w sprawie ponownego ustalenia wysokości emerytury było podejmowane z urzędu przez organ emerytalny na podstawie uzyskanej z Instytutu Pamięi Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu informacji o przebiegu służby i kończyło się wydaniem decyzji o ponownym ustaleniu wysokości emerytury. Natomiast, wypłata świadczeń ustalonych zgodnie z powyższymi zasadami nastąpiła od dnia 1 stycznia 2010 roku. Złożenie do sądu odwołania od decyzji organu emerytalnego o ponownym ustaleniu wysokości emerytury nie wstrzymywało wykonania powyższych decyzji. A zatem osobom, które pełniły służbę w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy *o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów*, od dnia 1 stycznia 2010 roku świadczenia emerytalne są wypłacane w wysokości ustalonej stosownie do art. 15b ustawy.

W tym miejscu należy wyjaśnić, że organami bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy *o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów*, są m.in. instytucje centralne Służby Bezpieczeństwa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz podległe im jednostki terenowe w wojewódzkich, powiatowych i równorzędnych komendach Milicji Obywatelskiej oraz w wojewódzkich, rejonowych i równorzędnych urzędach spraw wewnętrznych, które z mocy prawa podlegały rozwiązaniu w chwili zorganizowania Urzędu Ochrony Państwa, a także te jednostki, które były ich poprzedniczkami.

Odnosząc się natomiast do kwestii dotyczącej wysokości świadczenia emerytalnego wypłacanego osobom wskazanym w wystąpieniu Panów Posłów, uprzejmie wyjaśniam, że dane osobowe świadczeniobiorców mogą zostać udostępnione na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. *o ochronie danych osobowych* (t.j.: Dz. U. z 2015 r., poz. 2135 z późn. zm.). Zgodnie z art. 23 ust. 1 ww. ustawy, przetwarzanie, w tym udostępnienie, danych osobowych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy:

1. osoba, której dane dotyczą wyrazi na to zgodę, chyba że chodzi o usunięcie dotyczących jej danych;
2. jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa;
3. jest to konieczne dla realizacji umowy, gdy osoba, której dane dotyczą jest jej stroną lub gdy jest to niezbędne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą;
4. jest to niezbędne do wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego;
5. jest to niezbędne do wypełnienia prawnie usprawiedliwionych celów realizowanych przez administratorów danych albo odbiorców danych, a przetwarzanie nie narusza praw i wolności osoby, której dane dotyczą.

Pragnę również nadmienić, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 2 marca 2004 r. w sprawie organu emerytalnego właściwego do ustalenia prawa do zaopatrzenia emerytalnego funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu i Państwowej Straży Pożarnej oraz ich rodzin (t.j.: Dz. U. z 2016 r., poz. 97), do zadań Dyrektora Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych należy m.in. prowadzenie informatycznej bazy danych dotyczącej osób uprawnionych do zaopatrzenia emerytalnego, jej aktualizacja oraz udostępnianie informacji w sprawach dotyczących zaopatrzenia emerytalnego w zakresie uregulowanym odrębnymi przepisami. W celu zapewnienia obsługi realizacji powyższych zadań w Zakładzie Emerytalno-Rentowym MSW prowadzona jest ogólna ewidencja obejmująca wszystkie osoby mające ustalone prawo do świadczeń emerytalno-rentowych na podstawie ustawy, z wyłączeniem byłych funkcjonariuszy Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Służby Więziennej oraz członków ich rodzin.

Pomijając wątpliwości o charakterze prawnym należy wskazać, że dane osobowe podane w wystąpieniu nie są wystarczające do zidentyfikowania tych osób w informatycznej bazie danych osób uprawnionych do zaopatrzenia emerytalnego, bowiem w ewidencji pod tym samym imieniem i nazwiskiem figuruje niejednokrotnie kilka, albo nawet kilkanaście osób.

Zatem udostępnienie informacji dotyczących osób wskazanych w interpelacji mogłoby nastąpić w przypadku podania bliższych danych tych osób takich jak: imię ojca, numer NIP lub Pesel, data urodzenia, adres miejsca zamieszkania oraz wskazania podstawy prawnej żądania udostępnienia przedmiotowych informacji.

Jednocześnie uprzejmie wyjaśniam, że informacje dotyczące wysokości wskazanych w wystąpieniu Panów Posłów osób nie stanowią informacji publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j.: Dz. U. z 2015 r., poz. 2058 z późn. zm.), bowiem wskazane osoby nie pełnią funkcji publicznych.

Z poważaniem,

MINISTER

SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

z up. Jarosław Zieliński

Sekretarz Stanu

Otrzymuje:

Sekretariat Prezesa Rady Ministrów w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.